

ที่ กช ๐๔๐๔/ ว ๔๐

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเลคัม กทม. ๑๐๒๐๐

๗ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งเวียนหนังสือจากการส่งเสริมสหกรณ์

เรียน ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ภาคเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กช ๐๔๐๔/๓๙๕๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
 ๒. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กช ๑๖๖๕/๔๖๕๕ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘
 ๓. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กช ๑๖๖๘/๓๙๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘
 ๔. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กช ๑๖๖๕/๐๔๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

ด้วยปัจจุบันยังมีสหกรณ์หลายแห่งกำหนดระเบียบโดยมีเด่นความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่แต่ออกโดยมติของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ เช่น การพิจารณาให้ค่าตอบแทนของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ เป็นต้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงหารือ นายทะเบียนสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตอบข้อหารือดังกล่าวให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๒

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เห็นว่าข้อหารือดังกล่าวมีประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงสำเนาหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้ท่านทราบและใช้เป็นแนวทางประกอบการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุจิตรา พันธุ์มະบำรุง)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กลุ่มมาตรฐานการบัญชี
สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๒๔๐-๕๙ ต่อ ๓๔๑๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๑๙

สำเนาคดีบัญชี บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๓๕
ที่ กษ ๐๙๐๙/ ๒๔๗๒ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอคำปรึกษาและแนวทางการปฏิบัติของสหกรณ์

เรียน นายทะเบียนสหกรณ์

ตามหนังสือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง ขอคำปรึกษาและแนวทางการปฏิบัติของสหกรณ์

ดังนี้

๑. สหกรณ์กำหนดครรษ์เป็นโดยมิได้ผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ แต่ออกโดยมติของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ และเป็นการพิจารณาค่าตอบแทนให้ตนเองซึ่งผิดหลักธรรมาภิบาล สหกรณ์ควรยุติการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวไว้ก่อนแล้วจึงนำเสนอขอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติหรือไม่ หรือสมควรประการใดเพื่อจะได้อภิบัติต่อไป

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ในวาระที่ ๒.๓ เรื่อง ร่างแก้ไขระเบียบว่าด้วยหุ้น คณะกรรมการดำเนินการได้มีมติจำกัดสิทธิ์ในการถือหุ้นของสมาชิกได้ไม่เกิน ๓ ล้านบาท ขอบรรเกษา ดังนี้

๒.๑ สหกรณ์สามารถแก้ไขข้อบังคับเพื่อจำกัดสิทธิ์ในการถือหุ้นของสมาชิก ซึ่งขัดกับ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๓ หมวด ๓ มาตรา ๓๓ (๓) ได้หรือไม่ อย่างไร

๒.๒ นายทะเบียนสหกรณ์ได้เคยรับจดหมายเบียนแก้ไขข้อบังคับในการถือหุ้นจำกัดสิทธิ์ การถือหุ้นไม่เกิน ๓ ล้านบาท

หรือไม่ อย่างไร

๓. กรณีสหกรณ์ร่างข้อนุมัติค่าตอบแทนต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตัวอย่างเช่น

๓.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานของกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

- ค่าใช้จ่ายพำนัชประจำทางหรือรถไฟ ให้เบิกค่าพำนัชได้ตามจำนวนจริง แต่ไม่เกินอัตราก๊๑,๒๐๐ บาท ต่อเที่ยว โดยจะต้องนำหลักฐานมาแสดงหลังจากเดินทางไปปฏิบัติงานแล้ว

- ค่าเช่าที่พักหรือโรงแรม ให้เบิกได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินอัตราวันละ ๒,๐๐๐ บาท หรือให้เบิกค่าที่พักเหมาจ่ายได้ไม่เกินอัตราวันละ ๕๐๐ บาท

๓.๒ สวัสดิการกรรมการดำเนินการ

- กรณีคู่สมรส บิดา หรือมารดาของกรรมการดำเนินการเสียชีวิต ให้สหกรณ์จ่ายเงินช่วยเหลือค่าพำนัชสหกรณ์ ๕๐๐ บาท

- กรณีกรรมการดำเนินการรายได้เสียชีวิตระหว่างดำรงตำแหน่ง ให้สหกรณ์จ่ายเงินช่วยเหลือรายละห้าแสนบาท แก่ผู้รับผลประโยชน์ที่ได้ระบุไว้ตามแบบฟอร์มกำหนด

สหกรณ์จ่ายข้าช่องกับระบะเบียบ ว่าด้วย การจ่ายเงินช่วยเหลือการศึกษาชิก พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่ เพราะกรรมการทุกคนเป็นสมาชิกอยู่แล้ว

๓.๓ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ

- การปฏิบัติงานไม่เกินวันละ ๒ ชั่วโมง ให้ได้รับค่าตอบแทน ๒๐๐ บาท
- การปฏิบัติงานวันละตั้งแต่ ๒ ชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕ ชั่วโมง ให้ได้รับค่าตอบแทน

๔๐๐ บาท

- การปฏิบัติงานวันละตั้งแต่ ๕ - ๗ ชั่วโมง ให้ได้รับค่าตอบแทน ๖๐๐ บาท
- การปฏิบัติงานถ้าเกิน ๗ ชั่วโมงขึ้นไป ให้ได้รับค่าตอบแทน ๗๐๐ บาท

สหกรณ์สามารถกระทำได้หรือไม่ ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร เป็นไปตามหนังสืออธิบดี
กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๘/๓๔ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ หรือไม่ อย่างไร หากไม่ถูกต้องสหกรณ์
[REDACTED] สมควรจะดำเนินการอย่างไรกับสิ่งที่ได้ดำเนินการในปัจจุบัน

๔. แผนการดำเนินงานและงบประมาณรายได้และรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์จะต้องเสนอ
ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีพิจารณาหรือไม่ หรือเสนอเป็นรายเพื่อทราบเท่านั้น หากต้องให้ที่ประชุมใหญ่
พิจารณาจะต้องส่งเอกสารให้สมาชิกล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยกี่วัน

กรรมการตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหารือดังกล่าวข้างต้นเป็นเรื่องการบริหาร
จัดการของสหกรณ์ จึงขอให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ได้บริหาร
จัดการสหกรณ์เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบทรือไม่ อย่างไร และหากไม่ถูกต้อง
สหกรณ์ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างไรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ได้ผลประการใดโปรดแจ้งให้ผู้ตรวจสอบกิจการทราบโดยตรง
และแจ้งให้กรรมการตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วย

PD

(นายสมปอง อินทร์ทอง)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

วันที่ 26/4/59
เวลา 09:13

วันที่ ๖ เม.ย. ๕๙
เวลา 10:40

เลขรับ ๑๗๔๘
วันที่ ๖ เม.ย. ๕๙
เวลา ๙:๙๖ น.

บันทึกขอความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๔๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th http://webhost.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๐๐๔/๔๗๔๖ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอหารือแนวทางการปฏิบัติของสหกรณ์

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๔/๓๘๕๘ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙
แจ้งว่าผู้ตรวจสอบกิจการ

ขอหารือกรณีตรวจสอบพบว่าสหกรณ์ [REDACTED] กำหนดธรรมเนียมบัวด้วย
กำหนดธรรมเนียมบัวด้วยก้าตอบแทนคณะกรรมการดำเนินการขึ้นคือใช้โดยไม่ผ่านที่ประชุมใหญ่และกำหนดธรรมเนียมบัวด้วยหุ้นโดยจำกัด
ศักดิ์การถือหุ้นของสมาชิก ว่าจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร และขอให้แจ้งตอบผู้ตรวจสอบกิจการโดยตรง นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งตอบผู้ตรวจสอบกิจการแล้ว รายละเอียดตามส่วนใน
หนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

R. A.

(นายพิเชฐ วิริยะพาณิช)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

(สำเนา)

ที่ กษ ๑๑๐๕/๑๙๘

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอหารือแนวทางการปฏิบัติของสหกรณ์ [REDACTED]

เรียน ผู้ตรวจสอบกิจการ [REDACTED]

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๕/๐๔๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ [REDACTED] ขอหารือกรณีตรวจสอบพบว่าการกำหนดระเบียบว่าด้วยค่าตอบแทนคณะกรรมการดำเนินการไม่ผ่านที่ประชุมใหญ่และได้กำหนดระเบียบว่าด้วยหุ้นโดยจำกัดสิทธิการถือหุ้นของสมาชิก ว่าจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจพิจารณาอนุมัติกำหนดอัตราค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของกรรมการดำเนินการหรือกรรมการอื่น ๆ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ตามข้อบังคับข้อ ๕๑ (๑๐) และในการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าจะจ่ายเงินแก่กรรมการจำนวนเท่าใด อย่างไร ภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับอนุมัติอยู่ในอำนาจที่คณะกรรมการดำเนินกำหนดระเบียบขึ้นก็จะเพื่อความชัดเจน โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับข้อ ๗๖ ประกอบข้อ ๕๕ (๑๐) ในการจ่ายค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามประเดิมปัญหาได้ แต่ทั้งนี้ กรณีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมงกรณีปฏิบัติงานไม่เต็มวันนั้นควรจะขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่เพื่อให้ครอบคลุมในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนตามข้อบังคับข้อ ๕๑ (๑๐)

๒. การกำหนดระเบียบว่าด้วยหุ้นฯ โดยจำกัดสิทธิการถือหุ้นของสมาชิก

(๑) การแก้ไขข้อบังคับในการจำกัดการถือหุ้นของสมาชิกสามารถดำเนินการได้หรือไม่เห็นว่าการให้สมาชิกถือหุ้นเป็นประจำและสม่ำเสมอเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกยอมรับพยานกรรมในกรณีจัดตั้งสหกรณ์ แต่เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าจำเป็นต้องจำกัดการถือหุ้นของสมาชิกแต่ละราย เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินของสหกรณ์ก็สามารถกระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการเสนอที่ประชุมใหญ่แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับหรือกำหนดเป็นระเบียบของสหกรณ์โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับ จึงไม่เป็นการขัดต่อมาตรา ๓๓ (๓) แต่อย่างใด

(๒) จากผลการตรวจสอบการรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหกรณ์ [REDACTED]

อ้างถึง ไม่พบว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้เคยรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในลักษณะตาม (๑) แต่อย่างใด

๓. ประเดิมปัญหาว่าค่าตอบแทนต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการรายการใดที่จะต้องให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา เห็นว่า

(๑) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานรายเดือน เป็นการจ่ายค่าตอบแทนที่ไม่เป็นไปตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๔๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ จึงไม่สามารถดำเนินการได้

(๒) เงินตอบแทนในโอกาสที่กรรมการหมวดควรจะ เห็นว่าตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๐ (๓) กำหนดให้สหกรณ์สามารถจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ได้ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ โดยให้เป็นดุลยพินิจของที่ประชุมใหญ่ในการพิจารณา ซึ่งการจ่ายโบนัสดังกล่าวถ้วnyอมเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอยู่แล้วตามเจตนาหมายของกฎหมาย ซึ่งเห็นว่าเป็นค่าตอบแทนที่ไม่สมควรจ่าย เนื่องจากไม่มีเหตุผลความจำเป็น

(๓) ค่าของขวัญปีใหม่และค่าเครื่องแบบกรรมการดำเนินการ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับกิจการของสหกรณ์ จะต้องเสนอเป็นกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาตามข้อบังคับข้อ ๕๓ (๓)

(๔) สวัสดิการกรรมการดำเนินการ เห็นว่ากรรมการดำเนินการมีสิทธิได้รับสวัสดิการ ในฐานะสมาชิกอยู่แล้ว หากมีการจัดสวัสดิการสำหรับกรรมการเพิ่มขึ้นจะเป็นการได้รับสวัสดิการในฐานะสมาชิก จึงไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๕/๐๘๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

(๕) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการเป็นรายชั่วโมง สามารถดำเนินการได้ตามนัยความเห็นข้อ ๑

๔. การเสนอแผนการดำเนินงานและงบประมาณรายได้และรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ ต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ เห็นว่าตามข้อบังคับข้อ ๕๓ (๓) ประกอบข้อ ๕๕ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พิเชฐ วิริยะพาหะ

(นายพิเชฐ วิริยะพาหะ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๘๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ที่ กช 1108/346

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเลอร์ กทม.10200

15 มกราคม 2550

กิจกรรมทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในช่วงของการปฏิรูปประเทศ

เรื่องที่ ๔ ความคิดเห็นของคนต่างด้วยเชื้อชาติในประเทศไทย

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว
เห็นด้วยให้สหกรณ์ท่องเที่ยวในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้ตรวจสอบ
และดำเนินการต่อไปดังนี้

1. การที่สหกรณ์กำหนดครรภ์มีภัยที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้มิเพียงอย่างเดียว ให้คำใช้อวัยวะของสหกรณ์เพื่อเข้มในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์โดยตรงไม่ความรวมจะทำได้ หากสหกรณ์กำหนดครรภ์มีภัยที่นี่ มือใช้เพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยการนำเงินจากการจัดสรรกำไรสุทธิที่เหลือ จากกำไรหักหุ้นสำรองและเงินบำรุงสันนิบาตสหกรณ์มาจัดเป็นสวัสดิการให้กู้ยืมแก่กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การจัดสรรเงินหุ้นดังกล่าวตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 60(4) ทุนสะสมไว้เพื่อดำเนินการป่ายางหนึ่ง อายุไม่เกินสหกรณ์นั้น ควรผ่านการจัดสรรมาเป็นส่วนต้นตามที่กฎหมายกำหนดมาก่อน และการกำหนดครรภ์มีภัยการให้เงินส่งเคราะห์ให้ในรูปเงินกู้ยืมควรให้เฉพาะเจ้าหน้าที่สหกรณ์เท่านั้น และต้องไม่ใช้ช้อนกับการให้เงินสวัสดิการอื่นที่สหกรณ์กำหนดไว้ สำหรับการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและระยะเวลาการส่งชำระคืน สหกรณ์ควรกำหนดไม่ต่ำกว่า หรือระยะเวลามากกว่าที่สหกรณ์คิดกับสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งจะมีผลดังกล่าวครรภ์มีภัยจะมาจากที่ประชุมใหญ่โดยกำหนดเป็นวาระการประชุมที่ชัดเจน และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ร่วมกันอภิปราย ซักถามอย่างละเอียดก่อนลงมติให้ความเห็นชอบ

(2) ภารกิจสหกรณ์...

2. การที่สหกรณ์อนุมัติให้ค่าเช่าห้องการประชุมให้แก่หน่วยงานที่สหกรณ์โดยที่ประชุมใหญ่ในรูปของค่าตอบแทนต่างๆ โดยจ่ายเป็นรายเดือนหรือครั้งคราวนั้นไม่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากการดำเนินการมีได้ปฏิบัติงานที่สหกรณ์เป็นประจำทุกวัน การปฏิบัติงานของกรรมการตัดสินใจต่อครั้งสหกรณ์ได้กำหนดค่าตอบแทนให้ในรูปของเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สหกรณ์ได้กำหนดเงินค่าตอบแทนให้ในรูปค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าทำงานล่วงเวลาให้แล้วชั่วันกัน ส่วนการจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่กรรมการที่ทำหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์ควรกำหนดการจ่ายเงินให้ชัดเจน โดยจ่ายเฉพาะวันที่มาปฏิบัติงานหรือจะจ่ายในลักษณะเหมาจ่าย หากจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายแล้ว ไม่สามารถรับค่าใช้จ่ายในการประชุมประจำเดือนได้อีก และอัตราเงินค่าตอบแทนไม่ควรเกินระดับผู้จัดการสหกรณ์ตามปกติที่ควรได้รับเท่านั้น

3. การกำหนดเบี้ยประกันสำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์และหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานที่ได้รับแต่งตั้งให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือบุคคลค้าประวัติ การที่สหกรณ์หลายสหกรณ์พยายามที่จะกำหนดให้ให้สักประวัติพึงบุคคลค้าประวัติพึงอย่างเดียวอาจทำให้สหกรณ์เสียผลประโยชน์ สหกรณ์ควรกำหนดหลักประกันการท่องเที่ยวที่สหกรณ์ให้ซึ่งความเชื่อมโยงกับตำแหน่งหน้าที่ ความจัดการและภาระ กำหนดความปลอดภัยต่อสหกรณ์ และควรพิจารณาตรวจสอบหนทางหลักประกันเป็นประจำทุกปี แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายแรงงาน เมื่อสหกรณ์ได้รับความเห็นชอบจากภาระปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

4. ขึ้นตรงกับการเดินทางต่างประเทศหรือ ในฐานะของนายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาตรวจสอบเบี้ยที่เกี่ยวข้องรับภาระในของสหกรณ์ โดยเฉพาะเมืองที่ต้องไปประจำอยู่ให้บังคับใช้การตัดสินใจในการเดินทางที่สหกรณ์ พร้อมกับเงินที่ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ได้เข้าตรวจสอบการท่องเที่ยวใช้เบี้ยคงดังกล่าว หากเกิดความไม่สงบหรืออาชญากรรมที่สหกรณ์ได้รับภาระ เดียหาย และไม่เป็นธรรมต่อสหกรณ์ ควรรายงานให้สหกรณ์จังหวัดรองนายทะเบี้ยนสหกรณ์ทราบ และพิจารณาให้คำแนะนำสหกรณ์ปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะการเงินของสหกรณ์ ตลอดจนรวมถึงเงินของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินในลักษณะดังกล่าวข้างต้น (หากมี) เนื่องจากสหกรณ์ต้องเสียสหกรณ์ทราบ เพื่อนำมาเป็นตัวอย่างในการกำหนดแนวทางแก้ไขให้เกิดความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการลงเสริมแนะนำสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุพัตรา ธนาสนิวัฒน์)
อธิบดีกรมศุลกากร

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. 0 2282 5042

โทรสาร 0 2282 5042

E-mail : cpd_cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๖๕๘๕

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th www.cpd.go.th

ที่ ๑๙๗ ๑๑๐๕/๐๘๑

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหกรณ์

เรียน สหกรณ์จังหวัดครราษฎร์ฯ

ตามหนังสือสำนักงานสหกรณ์จังหวัดครราษฎร์ฯ ที่ นบ ๐๐๑/๓๘๙๒ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ขอหารือแนวทางการรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหกรณ์ การเกษตรครบรูํ จำกัด ในการจัดสรรงำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นทุนสะสมตามมาตรา ๖๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ ว่าจะสามารถกระทำได้หรือไม่ นั้น

นายทายเป็นสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. การจัดสรรงำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๐(๔) เพื่อจ่ายเป็นทุนสะสม เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับเห็นว่า กฎหมายสหกรณ์มีเจตนา มุ่งให้สหกรณ์สะสมทุนเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดต่างหากไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติของสหกรณ์ จึงเป็นอำนาจและดุลยพินิจของที่ประชุมใหญ่

๒. กรณีการให้สวัสดิการแก่กรรมการดำเนินการตามข้อ ๒๕(๑) เห็นว่าเป็นการไม่สมควร เนื่องจากกรรมการดำเนินการมีสิทธิได้รับสวัสดิการในฐานะสมาชิกตามข้อ ๒๕(๑) อยู่แล้ว จึงเป็นการให้ สวัสดิการซ้ำซ้อน

๓. เมื่อพิจารณาเจตนาเจตนาการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในครั้งนี้เห็นว่า เป็นไปเพื่อจัดสรรงำไรสุทธิประจำปีไว้เป็นทุนสวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรจัดสรรทุนดังกล่าวเพียงทุนเดียว เช่น “(.....) เป็นทุนสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์” ในลักษณะเดียวกับข้อ ๒๕(๑) เมื่อสหกรณ์กำหนดระเบียบเพื่อรองรับการใช้จ่ายเงินของทุนสะสมดังกล่าว ก็สามารถจำแนกเป็นเงินสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามเจตนาเจตนาได้ แต่ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และจำนวนเงินที่จะให้สวัสดิการหรือเงินกู้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องไม่ดีกว่าหรือสูงกว่าสมาชิก ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์

๔. เห็นสมควรเมื่อรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามประเด็นที่ขอหารือ และแนะนำ สหกรณ์ดำเนินการตามความเห็นในข้อ ๓ เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ทราบถัดไปพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(ลงนาม) สมชาย ชาญณรงค์กุล

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์